

KÄYTTÖTURVALLISUUSTIEDOTE

MATERION

KOHTA 1: Aineen tai seoksen ja yhtiön tai yrityksen tunnistetiedot

1.1. Tuotetunniste

Aineen nimi	Lithium Carbonate (Li ₂ CO ₃)
Tunnistenumero	554-13-2 (CAS-numero)
Synonyymit	Ei mitään.
Numerolla	L-MSDS0067
Julkaisuajankohta	04-Toukokuu-2015
Version numero	01

1.2. Aineen tai seoksen merkitykselliset tunnistetut käytöt ja käytöt, joita ei suositella

Tunnistetut käytöt	Ei tiedetä.
Käytöt, joita ei suositella	Ei tunnettuja.

1.3. Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot

Toimittaja

Yhtiön nimi	Materion Advanced Chemicals Inc.
Osoite	407 N. 13th Street 1316 W. St. Paul Avenue Milwaukee, WI 53233 US
Vaarallisuusluokka	Milwaukee
Puhelinnumero	414.212.0257
sähköpostiosoite	advancedmaterials@materion.com
Yhteyshenkilö	Noreen Atkinson

1.4. Häätäpuhelinnumero

KOHTA 2: Vaaran yksilöinti

2.1. Aineen tai seoksen luokitus

Direktiivien 67/548/ETY tai 1999/45/EY ja niiden muutosten mukainen luokitus

Luokitus	Xn;R20/22, N;R51/53
-----------------	---------------------

Asetuksen (EY) N:o 1272/2008 ja sen muutosten mukainen luokitus

Terveydelle aiheutuvat vaarat

Välitön myrkyllisyys suun kautta	Kategoria 4	H302 - Haitallista nieltynä.
Välitön myrkyllisyys hengitysteitse	Kategoria 4	H332 - Haitallista hengitettynä.

Ympäristövaarat

Vesiympäristölle vaarallinen, pitkäaikainen vaara vesiympäristölle	Kategoria 2	H411 - Myrkyllistä vesieliöille, pitkäaikaisia haittavaikutuksia.
--	-------------	---

Yhteenveto vaaroista

Fysikaaliset vaarat	Ei luokiteltu fysikaalisten vaarojen takia.
Terveydelle aiheutuvat vaarat	Terveydelle haitallista hengitettynä ja nieltynä.
Ympäristövaarat	Myrkyllistä vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.
Erityiset vaarat	Ei tiedetä.
Päaoireet	Ei tiedetä.

2.2. Merkinnät

Asetuksen (EY) N:o 1272/2008 ja sen muutosten mukainen merkintä

Sisältää:	Litiumkarbonaatti
Varoitusmerkit	Ei mitään.
Huomiosana	Varoitus
Vaaralausekkeet	
H302	Haitallista nieltynä.
H332	Haitallista hengitettynä.

H411

Myrkyllistä vesieliöille, pitkäaikaisia haittavaikutuksia.

Turvalausekkeet**Ennaltaehkäisystä**

P261 Vältä pölyn hengittämistä.
 P264 Pese huolellisesti käsittelyn jälkeen.
 P270 Syöminen, juominen ja tupakointi kielletty kemikaalia käytettäessä.
 P271 Käytä ainoastaan ulkona tai tiloissa, joissa on hyvä ilmanvaihto.
 P273 Vältettävä päästämistä ympäristöön.

Pelastustoimenpiteistä

P301 + P312 JOS KEMIKAALIA ON NIELTY: Ota yhteys MYRKYTYSTIETOKESKUKSEEN/lääkäriin, jos ilmenee pahoinvointia.
 P304 + P340 JOS KEMIKAALIA ON HENGITETTY: Siirrä henkilö raittiiseen ilmaan ja varmista vaivaton hengitys.
 P312 Ota yhteys MYRKYTYSTIETOKESKUKSEEN/lääkäriin/jos ilmenee pahoinvointia.
 P330 Huuho suu.
 P391 Valumat on kerättävä.

Varastoinnista

Ei tiedetä.

Jätteiden käsittelystä

P501 Hävitä sisältö/pakkaus paikallisten/alueellisten/kansallisten/kansainvälisten määräysten mukaisesti

Merkinnän lisätiedot

Ei mitään.

2.3. Muut vaarat

Ei tunnettuja.

KOHTA 3: Koostumus ja tiedot aineosista**3.1. Aineet****Yleistiedot**

Kemiallinen nimi	%	CAS-numero / REACH-rekisteröintinumero	Indeksinro	luomautukse EY-numero
Litiumkarbonaatti	100	554-13-2 209-062-5	-	-
Luokitusten:	DSD:	Xn;R20/22, N;R51/53		
	CLP:	Acute Tox. 4;H302, Acute Tox. 4;H332, Aquatic Chronic 2;H411		

KOHTA 4: Ensiaputoimenpiteet

Yleistiedot Ei tiedetä.

4.1. Ensiaputoimenpiteiden kuvaus

Hengitystiet Ei tiedetä.
Ihon kautta Ei tiedetä.
Silmien kautta Ei tiedetä.
Suun kautta Ei tiedetä.

4.2. Tärkeimmät oireet ja vaikutukset, sekä välittömät että viivästyneet Ei tiedetä.

4.3. Mahdollisesti tarvittavaa välitöntä lääketieteellistä apua ja erityishoitoa koskevat ohjeet Ei tiedetä.

KOHTA 5: Palontorjuntatoimenpiteet

Palovaarat Ei tiedetä.

5.1. Sammutusaineet

Soveltuvat sammutusaineet Ei tiedetä.
Soveltumattomat sammutusaineet Ei tiedetä.

5.2. Aineesta tai seoksesta johtuvat erityiset vaarat Ei tiedetä.

5.3. Palontorjuntaa koskevat ohjeet

Erityiset suojarusteet palomiehille Ei tiedetä.

KOHTA 6: Toimenpiteet onnettomuuspäästöissä

6.1. Varotoimenpiteet, henkilönsuojaimet ja menettely hätätilanteessa

Muu kuin pelastushenkilökunta Ei tiedetä.

Pelastushenkilökunta Ei tiedetä.

6.2. Ympäristöön kohdistuvat varotoimet

Ei tiedetä.

6.3. Suojarakenteita ja puhdistusta koskevat menetelmät ja -välineet

Ei tiedetä.

6.4. Viittaukset muihin kohtiin

Ei tiedetä.

KOHTA 7: Käsittely ja varastointi

7.1. Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet

Ei tiedetä.

7.2. Turvallisen varastoinnin edellyttämät olosuhteet, mukaan luettuina yhteensopimattomuudet

Ei tiedetä.

7.3. Erityinen loppukäyttö

Ei tiedetä.

KOHTA 8: Altistumisen ehkäiseminen ja henkilönsuojaimet

8.1. Valvontaa koskevat muuttujat

Työperäisen altistumisen raja-arvot

Ruotsi. Työperäisen altistumisen raja-arvot

Materiaali	Tyyppi	Arvo	Muoto
Litiumkarbonaatti (CAS 554-13-2)	Katto	0,02 mg/m ³	Sisäänhengitettävä pöly.

Biologiset raja-arvot Ei biologisia altistumisen raja-arvoja aineelle tai ainesosille.

Suosittelut altistumisen seurantamenetelmät Ei tiedetä.

Johdettu vaikutukseton altistumistaso (DNEL) Ei tiedetä.

Arvioidut vaikutuksettomat pitoisuudet (PNEC) Ei tiedetä.

8.2. Altistumisen ehkäiseminen

Asianmukaiset tekniset torjuntatoimenpiteet Ei tiedetä.

Henkilökohtaiset suojatoimenpiteet, kuten henkilönsuojaimet

Yleistiedot Ei tiedetä.

Silmien tai kasvojen suojaus Ei tiedetä.

Ihonsuojaus

- Käsien suojaus Ei tiedetä.

- Muut Ei tiedetä.

Hengityksensuojaus Ei tiedetä.

Termiset vaarat Ei tiedetä.

Hygieniatoimenpiteet Ei tiedetä.

Ympäristöaltistumisen torjuminen Ei tiedetä.

KOHTA 9: Fysikaaliset ja kemialliset ominaisuudet

9.1. Fysikaalisia ja kemiallisia perusominaisuuksia koskevat tiedot

Olomuoto

Olomuoto Kiinteä.

Muoto Ei tiedetä.

Väri Ei tiedetä.

Haju	Ei soveltuva.
Hajukynnys	Ei tiedetä.
pH	Ei tiedetä.
Sulamis- tai jäätymispiste	723 °C (1333,4 °F)
Kiehumispiste ja kiehumisalue	1300 °C (2372 °F)
Leimahduspiste	Ei tiedetä.
Haihtumisnopeus	Ei tiedetä.
Syttyvyys (kiinteät aineet, kaasut)	Ei soveltuva.
Ylin ja alin syttyvyys- tai räjähdysraja	
Alin syttyvyysraja (%)	Ei tiedetä.
Ylin syttyvyysraja (%)	Ei tiedetä.
Höyrynpaine	< 0,0000001 kPa 25 °C:ssa
Höyryntiheys	Ei tiedetä.
Suhteellinen tiheys	Ei tiedetä.
Liukoisuus (liukoisuudet)	
Liukoisuus (vesi)	Ei tiedetä.
Liukenevuus (muu)	Ei tiedetä.
Jakautumiskerroin (n-oktanoli/vesi)	Ei tiedetä.
Itsesyttymislämpötila	Ei tiedetä.
Hajoamislämpötila	Ei tiedetä.
Viskositeetti	Ei tiedetä.
Räjähätvyys	Ei tiedetä.
Hapettavuus	Ei tiedetä.
9.2. Muut tiedot	
Tiheys	2,11 g/cm ³ arvioitu
Molekyylikaava	C-H ₂ -O ₃ ,2Li
Molekyylipaino	73,89 g/mol
Ominaispaino	2,11

KOHTA 10: Stabiilisuus ja reaktiivisuus

10.1. Reaktiivisuus	Ei tiedetä.
10.2. Kemiallinen stabiilisuus	Ei tiedetä.
10.3. Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus	Ei tiedetä.
10.4. Vältettävät olosuhteet	Ei tiedetä.
10.5. Yhteensopimattomat materiaalit	Ei tiedetä.
10.6. Vaaralliset hajoamistuotteet	Ei tiedetä.

KOHTA 11: Myrkyllisyyteen liittyvät tiedot

Yleistiedot	Ei tiedetä.
Todennäköisiä altistumisreittejä koskevat tiedot	
Hengitystiet	Ei tiedetä.
Ihon kautta	Ei tiedetä.
Silmien kautta	Ei tiedetä.
Suun kautta	Ei tiedetä.
Oireet	Ei tiedetä.
11.1. Tiedot myrkyllisistä vaikutuksista	

Tuote	Laji	Koetulokset
Litiumkarbonaatti (CAS 554-13-2)		
Akuutti		
Hengitystiet		
LC50	Rotta	> 2,17 mg/l, 4 Tuntia
Suun kautta		
LD50	Hiiri	531 mg/kg
	Koira	500 mg/kg
	Rotta	525 mg/kg
Ihosityövyttävyyksihoärsytys	Ei tiedetä.	
Vakava silmävaurio/silmä-ärsytys	Ei tiedetä.	
Hengitysteiden herkistyminen	Ei tiedetä.	
Ihon herkistyminen	Ei tiedetä.	
Sukusolujen perimää vaurioittavat vaikutukset	Ei tiedetä.	
Syöpää aiheuttavat vaikutukset	Ei tiedetä.	
Lisääntymiselle vaaralliset vaikutukset	Ei tiedetä.	
Elinkohtainen myrkyllisyys - kerta-altistuminen	Ei tiedetä.	
Elinkohtainen myrkyllisyys - toistuva altistuminen	Ei tiedetä.	
Aspiraatiovaara	Ei tiedetä.	
Seosta vaiko ainetta koskevat tiedot	Ei tiedetä.	
Muut tiedot	Ei tiedetä.	

KOHTA 12: Tiedot vaarallisuudesta ympäristölle

12.1. Myrkyllisyys

Tuote	Laji	Koetulokset
Litiumkarbonaatti (CAS 554-13-2)		
Vesi		
Kala	LC50	Mummichog (Fundulus heteroclitus) 8,1 mg/l, 96 tuntia
12.2. Pysyvyys ja hajoavuus	Ei tiedetä.	
12.3. Biokertyvyys	Ei tiedetä.	
Jakamiskerroin n-oktanoli/vesi (log Kow)	Ei tiedetä.	
Biokertyvyyskerroin (BCF)	Ei tiedetä.	
12.4. Liikkuvuus maaperässä	Ei tiedetä.	
12.5. PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset	Ei PBT tai vPvB aine tai seos.	
12.6. Muut haitalliset vaikutukset	Ei tiedetä.	

KOHTA 13: Jätteiden käsittelyyn liittyvät näkökohdat

13.1. Jätteiden käsittelymenetelmät

Jäännösjäte	Ei tiedetä.
Saastunut pakkausmateriaali	Ei tiedetä.
EU:n jätekoodi	Ei tiedetä.

KOHTA 14: Kuljetustiedot

ADR

Ei säädösten alainen vaarallisenä tuotteena.

RID

Ei säädösten alainen vaarallisena tuotteena.

ADN

Ei säädösten alainen vaarallisena tuotteena.

IATA

Ei säädösten alainen vaarallisena tuotteena.

IMDG

Ei säädösten alainen vaarallisena tuotteena.

KOHTA 15: Lainsäädäntöä koskevat tiedot

15.1. Nimenomaisesti ainetta tai seosta koskevat turvallisuus-, terveys- ja ympäristösäännökset tai -lainsäädäntö

EU:n säädökset

Regulation (EC) No. 1005/2009 on substances that deplete the ozone layer, Annex I, as amended

Ei mainittu luettelossa.

Muutettu asetus (EY) N:o 1005/2009 otsonikerrosta heikentävistä aineista, Liite II

Ei mainittu luettelossa.

Asetus (EY) N:o 850/2004 pysyvistä orgaanisista yhdisteistä, Liite I

Ei mainittu luettelossa.

Asetus (EY) N:o 689/2008 vaarallisten kemikaalien viennistä ja tuonnista, Liite I, 1 osa

Ei mainittu luettelossa.

Asetus (EY) N:o 689/2008 vaarallisten kemikaalien viennistä ja tuonnista, Liite I, 2 osa

Ei mainittu luettelossa.

Asetus (EY) N:o 689/2008 vaarallisten kemikaalien viennistä ja tuonnista, Liite I, 3 osa

Ei mainittu luettelossa.

Asetus (EY) N:o 689/2008 vaarallisten kemikaalien viennistä ja tuonnista, Liite V

Ei mainittu luettelossa.

Muutettu asetus (EY) N:o 166/2006 Liite II Epäpuhtauksien päästöjä ja siirtoja koskeva rekisteri

Ei mainittu luettelossa.

Asetus (EY) n:o 1907/2006, REACH 59 artikla 10 kohta Kemikaaliviraston ylläpitämä luettelo mahdollisesti sisällytettävistä aineista (kandidaattiluettelo)

Ei mainittu luettelossa.

Luvat

Asetus (EY) N:o 1907/2006 REACH Liite XIV Luvanvaraisten aineiden luettelo ja sen muutosten mukainen

Ei mainittu luettelossa.

Asetus (EY) n:o 1907/2006, REACH liite XVII tiettyjen vaarallisten aineiden, valmisteiden ja tuotteiden valmistuksen, markkinoille saattamisen ja käytön rajoitukset

Ei mainittu luettelossa.

Käyttöä koskevat rajoitukset

Asetus (EY) N:o 1907/2006 Liite XVII Tiettyjen vaarallisten aineiden, valmisteiden ja tuotteiden valmistuksen, markkinoille saattamisen ja käytön rajoitukset

Ei säädely.

Muutettu direktiivi 2004/37/EY: työntekijöiden suojelemisesta syöpäsairauden vaaraa aiheuttaville tekijöille tai perimän muutoksia aiheuttaville aineille altistumiseen työssä liittyviltä vaaroilta

Ei mainittu luettelossa.

Muutettu direktiivi 92/85/ETY: raskaana olevien ja äskettäin synnyttäneiden tai imettävien työntekijöiden turvallisuudesta ja terveydestä

Ei mainittu luettelossa.

Muut EU:n säädökset

Direktiivi 2012/18/EU vaarallisista aineista aiheutuvista suuronnettomuusvaaroista

Ei mainittu luettelossa.

Muutettu direktiivi 98/24/EY työntekijöiden terveyden ja turvallisuuden suojelemisesta työssä käytettävien kemikaalien aiheuttamilta vaaroilta

Ei mainittu luettelossa.

Muutettu direktiivi 94/33/EY työssä olevien nuorten ihmisten suojelusta

Ei mainittu luettelossa.

Kansalliset säädökset

Ei tiedetä.

15.2.
Kemikaaliturvallisuusarviointi

Ei tiedetä.

KOHTA 16: Muut tiedot

Lyhenteiden selitykset Ei tiedetä.

Kirjallisuusviitteet Ei tiedetä.

Tiedot aineen luokitukseen johtavista arviointimenetelmistä Ei tiedetä.

Lausekkeet, R-lausekkeet ja H-lausekkeet kirjoitettu kokonaisuudessaan kohdissa 2–15

R20/22 Terveydelle haitallista hengitettynä ja nieltynä.
R51/53 Myrkyllistä vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.
H302 Haitallista nieltynä.
H332 Haitallista hengitettynä.
H411 Myrkyllistä vesieliöille, pitkäaikaisia haittavaikutuksia.

Tiedot tarkistamisesta Ei mitään.

Tiedot koulutuksesta Ei tiedetä.